

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-22
Besvaras senast
2024-10-30 kl. 12.00

Till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:295 En skolpolitik för minskade klyftor i samhället

Enligt Commitment to Reducing Inequality Index 2024 är utbildning en av de mest avgörande faktorerna för att motverka ekonomiska klyftor och främja social sammanhållning. Rapporten visar att länder med en välfinansierad och jämlik utbildningssektor tenderar att ha lägre nivåer av social och ekonomisk ojämlikhet samt bättre förutsättningar för långsiktig ekonomisk tillväxt. Det är särskilt viktigt att säkerställa tillgång till utbildning för utsatta grupper och i socioekonomiskt svaga områden. Men rapporten varnar också för hur nedskärningar i offentliga utbildningssystem och ökad privatisering i flera länder har lett till djupare klyftor och en alltmer ojämlik tillgång till kvalitativ utbildning.

Ett exempel är Chile, där en omfattande privatisering av skolor och utbildning under de senaste decennierna har resulterat i ökande klyftor mellan elever med olika socioekonomisk bakgrund. Trots att utbildningen i Chile är tillgänglig för de flesta, har bristen på statlig reglering och finansiering lett till att de mest resursstarka familjerna kan välja bättre skolor, medan låginkomsttagare är hänvisade till underfinansierade offentliga skolor. Detta har cementerat sociala klyftor och begränsat möjligheterna för elever från utsatta grupper att bryta sig ur fattigdom.

I Sverige har vi traditionellt sett haft en stark och likvärdig utbildning, där staten har tagit ett stort ansvar för att säkerställa att alla barn får samma förutsättningar, oavsett föräldrarnas ekonomiska situation. Men den nuvarande utvecklingen, med ökade skillnader i skolresultat mellan olika bostadsområden och minskade resurser för skolor i socioekonomiskt utsatta områden, riskerar att skapa djupare klyftor. Rapporter från både Skolverket och OECD har på senare tid pekat på hur den ökande segregeringen inom skolsystemet leder till minskade möjligheter för barn från mindre resursstarka familjer. Skolor med hög andel elever från utsatta grupper har ofta färre behöriga lärare, sämre resurser och större utmaningar med studiemiljön, vilket i förlängningen riskerar att förstärka klyftorna i samhället.

För Socialdemokraterna har en likvärdig utbildning alltid varit en grundbult i samhällsbygget. Vi tror på en skola där alla barn, oavsett bakgrund, ska ges samma möjligheter att lyckas och utvecklas. Därför ser vi med stor oro på hur den nuvarande regeringens politik riskerar att leda till ökad segregation och minskad likvärdighet. Vi menar att det är statens ansvar att säkerställa att varje

barn får samma chans till en kvalitativ utbildning och att skolor i utsatta områden får de resurser de behöver.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga utbildningsminister Johan Pehrson:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att minska den ökande segregationen i det svenska utbildningssystemet och säkerställa att alla barn ges lika möjligheter till en kvalitativ utbildning, oavsett socioekonomisk bakgrund?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann